

Paraphrasis Orationis M. Tullii Memnii.

432

O vos Romani cives, nulla me a negotiis vestris curandis deterrent; nisi scirem, quod debeo Respublice vincere et omnia delectamenta et obsequia: deterrerent facultates et potentia factionum, Calpurnii videlicet et Scauri: deterrerent vestra, quae tantam dominationem summo cum dedecore vestro suffertis, patientiam deterrerent ius, quod nullum est, ac maxime deterrerent hoc, quod plus periculi, quam honoris nobis est innocenter ac continenter vivere volentibus. Nam haec mihi quidem est ac miserum dicere, quae notissima vobis, videlicet in quantum Crispius perbia paucorum quidem proxime ab hinc elapsis annis fuerit: quam Turpiter bene multi in quibus M. Fulvius, Tiberius Gracchus, Cuius idem Gracchus, vindicari a vobis perierunt: ut vobis animi corrupti sit a pusillanimitate quae nunc quidem, cum maxime deceat, et res iurocat, in ultionem injuriarum, aut in defensionem libertatis vestrae, quasi obnoxii et obstricti inimicis vestris estis, exurgitis, sed etiam nunc paucos illos potentes timetis, quibus vos ad terrorem delectati. Sic itaque, quoniam talia et alia quam plurima me dehortarentur, sed vim tamen Respublice subigit, me obviam potentiae factionum ire. Certè ego tentabo, quid possit libertas, quae tradita est nisi a Latre meo. Verum, postquam hoc et consilium et in vestra, Quirites Potestate, an ego ne quicquam est in hac vita experiar libertatem Latris mei, et commodum et utilitatem publicam. Nempè, si adiutores mihi eritis, ob rem in minis, frustra fecerit. Neque enim ego hortor vos, O Quirites (quod majores vestri fecerunt fecerit) ut eatis armati contra injurias: Nullo haec opus est violento bello: nec opus est discessione a Latribus in montem Sacrum aut Aventinum, ut olim fiebat. Necesse est, ut factiosi in ruinam proprio instituto eant. Graves contra plebem Romanam, Occisus Tiberio Graccho, inquisitiones habitae sunt, quibus aiebant homines inviduli, quorum sibi in plebem Romanam spectare. Sed quod populum et eius libertatem defendere moliret. Lex Caji Gracchi et Marci Fulvii, quae similitur multi homines plebei in carcere sunt occisi. Non Lex Licinia, quae velat in civem poena sanguinis animadvertere, verum ex sacrosanctis vindictis appellitis finem utriusque, sub Tiberio scilicet et Cajo Gracchis facta clavis faciebat finem. Sed sane permittam illis, quod restituerunt plebi sua iura, ut aiebant Gracchi: ana iure hoc obtinebit, quod sine maxima offensione Senatibus et civium obtineri nequit. Proxime elapsis ab hinc annis indignissimum exemplari fuerunt Reges et populos Liberos paucis nobilibus per solvere pensiones penes paucos illos summam gloriam et maximas divitias et in ipsi parum pendebant, nec contenti erant impune haec talia facinora suscipere. Et ita Reges, majestas vestra et omnia divina humana iura hostibus vestris potentioribus sunt tradita. Neque pudeat aut penitet eos, quod fecerit ea: Sed ipsi incedunt magnifice ante conspectum vestrum, iactantes aedilia, et consulatus, qui partim triumphos suos, quae omnia ea ad honorem, non ad fidem habeant. Servi pecunia corrupti, imperia iniusta dominorum non petunt. Sed autem? Annon vos Quirites, nati imperio pudore facitis, quod tam patienti animo servitutem toleratis. Factis utique contra, quam vos decet. Cogitatis, cogitate quales hi sunt, qui in spem et callide Respublice occupaverunt? Sunt homines sceleratissimi, habentes mentem cruore innocentium cruentam: sunt homines habentes in manem avaritiam, nocentissimi et tunc superbissimi, quam tamen ob conscientiam deberent esse submissiores: Sunt homines, quibus fides, decem pietas, etiam demum honesta ac inhonesta ad quosum sunt et ad lucrum. Istorum alii pro spem sabbent, in quo confidunt, occidite tribunos plebis, ut scilicet: per hoc necesse plebeis sint terrori; alii pro munimento habent, fecisse inquisitiones et post illas linguas falsis, et tibi comprobatae accusationes. Plurimi eos pro munimento sabbent, occisionem contra vos et seditionem mortiferam fecisse. Quare quisque fecit pessime, ita maxime tunc est sibi videtur, quia maxime timetur. Et ita sane illi metum a scelere suo ad conscientiam vestram et conaviam transulerunt, quos sceleratos omnes idem velle et idem velle et in unum compulsi et congregerunt collegium. Sed amicitia ut ut inter bonos sit huiusmodi conestatio, inter malos tamen est seditio. Quasi vos tantam libertatis amissae recuperanda curam habere, quantum adversarii nostri ad dominandum sunt accensi, reuera neque Respublice vagaretis, neque honores penes pessimos, sed penes optimos essent.

Majores